

الكرد في صحافة الغرب

الدولة الكردية: عامل استقرار في الشرق الأوسط أم مصلحة أمريكية مؤقتة؟

هشام عفات

إلا أنه ما تزال هنالك عقبات كثيرة في الطريق لا تحصر بالأتراء والإيرانيين الذين يسيطرؤون على مناطق كردية في بلدانهم فحسب، بل بالعرب في سوريا والعراق أيضاً. فهذه الأطراف لن تدعم قيام الدولة الكردية أبداً، إلا أن المناطق العربية في سوريا والعراق تعتبر مشلولة في الوقت الراهن ومعارضتهم لقيام الدولة الكردية باتت أقل أهمية من أي وقت مضى.

ومن المؤكد أنه لن تعود سوريا ولا العراق إلى شكلهما السابق. فما هو معروف بسوريا أو العراق ليس قدّيماً قدم التاريخ وإنما يعود إلى ما قبل الحرب العالمية الأولى فقط وقامت بريطانيا وفرنسا برسم الحدود آنذاك. وقبل ذلك كانت هناك حدود لدولة كردية، فمن يستطيع أن يجزم أن إعادة تغيير خارطة منطقة بلاد ما بين النهرين وببلاد الشام مجدداً قد لا يؤدي إلى إنشاء دولة كردية؟!

وعلى الرغم من الدعم الأميركي الاعتيادي للحدود التي نقام حالياً في جميع أنحاء العالم، من الصعب أن نرى لماذا نقف في طريق مثل هذا التطور في حال حدوثه. فالكفرد علمانيين ومؤيدين للغرب أكثر من أية مجموعات دينية أو عرقية أخرى في المنطقة غير مسيحيي لبنان ويهود إسرائيل. فالكفرد رغم خلافات بعض أحزابهم مع الإدارة الأمريكية (الحزب العمال الكردستاني) يعتبرون الأفضل بين البدائل الأخرى المطروحة، مقارنة مع الجهاديين السنة والشيعة. وهذا طبعاً لا يعني أن على الولايات المتحدة أن تجعل تحقيق قيام دولة كردية هدفاً أساسياً، ولكن يعني أننا بحاجة إلى إعادة التفكير بمعارضتنا لهذه المسألة.

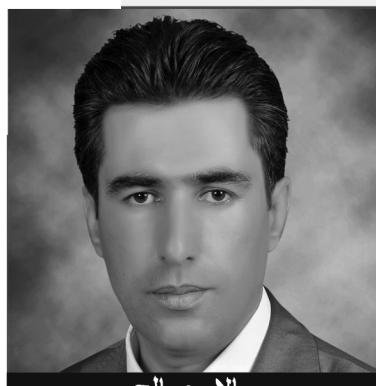
(١) نظرية الصفائح التكتونية أو تكتونيات الصفائح هي النظرية العلمية التي تصف الحركات الكبرى لخلاف الأرض الصخري. اعتمد هذا النموذج النظري على مفهوم نظرية الانحراف القاري التي طرحت في العقود الأولى من القرن العشرين.

*هشام عرفات: مترجم كردي من روحاً فاما ومراسل جريدة الاندبندنت البريطانية في كرستان.

卷一

في رؤية تمثل الخلط الفكري بين الثورة الاجتماعية و السياسية و ارتباك المتفق بين عمه الأديولوجي الاجتماعي الغير قادر على تغييره والتخلی عنه، واقتصاره على التغيير السياسي وفق مصالحه أيضاً، الخوف من المزيد من الدم يدفع الكثير بصدق إلى تبييع التغيير الأديولوجي الاجتماعي والاكفاء ببعض الصياغات الغير كافية لإحداث ثورة فكرية على التربية الاجتماعية بما يخص الانتماء و العقد التعايشي ، هذا الارتباك وهذا الخوف كان وراء مجموعة الأسئلة تلك طرحت منذ الأشهر الأولى من الثورة السورية على الحراك بكل أطيافه من قبل الكثير من الباحثين، كانت بشكل أو بأخر تترجم الخوف من اختزال الضرورات في بعض الشعارات. لتنقضده بالوضع الفكري الذي نحن فيه. فشل الثورة السورية ليس عدم وصولها إلى مبتغاها السياسي بل في إعادة قولهما الأمراض

صالح سالار

في الامركزية الإدارية واللامركزية الساسة

أکرم حسین

في تصريحات إلهام أحمد الديمقراطية..!

ال الفكر يؤدي في أغلب الأحيان إلى فشل التحالفات السياسية لأنه يريد لهذه التحالفات أن تكون على صورته «سبب القيمية» التي ينطلق منها، بينما تنهض الثقافة الديمقراطيّة على الاعتراف بكونه الفرد وأولويته واستقلاله، كما تقوم على الاختلاف والتتنوع ونسبة الحقيقة واحتمال الخطأ والصواب، وتنتهي هذه الثقافة أحياناً إلى التناقض وإجراء الحلول الوسط. في حين تنظر أحمد إلى التوافق والحلول الوسط. في حين تنظر أحمد إلى الواقع على أساس أنه مؤلف من لونين هما الأسود والأبيض، فمن ليس معه هو ضدي؟! لكن الواقع والأحداث أثبتت خطأ هذا المنطق، لأنه مؤلف من لوان لا حصر لها لكن الوعي الأيديولوجي مصاب دامياً بعمى اللوان ولا يرى الحقيقة إلا مطلقة وثابتة !!! على حين يؤكد الواقع الموضعي بأن التناقض والصراع والاختلاف الإيجابي عناصر جوهرية في العالم وهي مصدر الحياة وأصل صيرورة التقدم والتطور ولا يمكن إيقافها بأي شكلٍ من الأشكال !!، فالكرد يعيشون اليوم «فواتن» قومياً ويعيشون في مرحلة تحطتها الشعوب الأخرى لأن هذه الشعوب فرضت نفسها وساهمت في صياغة العصر الذي نعيشه الان ....، فالأرض التي تقيم فيها «الإدارة الذاتية الديمقراطيّة» لا تخص فئة أو جماعة أو حزباً بل تخص من يقيم عليها إدارة ومعارضة وإذا كان حزب أحمد هو من يدير شؤون الناس الآن لأسباب متعددة !! فعليه أن لا يفرق بين أحد لديه أو قوميته أو طائفته أو آرائه السياسية، لأن اللعبة الديمقراطيّة ستبدأ مع مرحلة الاستقرار والانتهاء من هذه الحرب المجنونة وقد تمسك قوى أو أحزاب أخرى زمام السلطة، فهل على حزب السيد أحمد حينها أن يغادر أرض كردستان ..؟!

إن اللغة «الالغائية» للسيدة أحمد لا تبعث على الارتياح ولا تساعد على التقارب وتوفير فرص الحوار !! وتسيء إلى التعامل وتهديد المجتمع بتمزقات وبمستقبل قد يسوده العنف، لاب تخلق التنازع والتبعاد وتكرس الانقسام داخل المجتمع الكوردي نفسه، فأحمد مطالبة ككريّة مناضلة وكcriaticالية في حركة لها وزن وتأثير في العمل على تنقية الأجيال واستعادة النقاء وتوفير أسباب القاء بين أطراف الحركة الكوردية السورية وإجاد الحلول وابتكار آليات قد تساهم في رص الصفوف و تكافف المجتمع وهذا الأمر يستوجب عملاً رزيناً وصبوراً لأن الكرد يواجهون اليوم مخاطر جنّية وحقيقة وما القصف الذي جرى لمواقع حزب العمال الكردستاني مؤخراً إلا بداية لهذه المخاطر وقد تحدث أمور أخرى مشابهة لاستهداف ما تحقق من منجذبات قد لا ترضي «البعض» وقد لا يجدونه كريّاً، لكنها باعتقادي تمثل مرحلة متقدمة من العمل وهي كافية إن توفرت الإرادة والوحدة الكوردية لتطويرها وإصالها إلى صيغ أخرى تتناسب مع ما كان يطمح إليه الشعب الكوردي السوري من حلول للقضية الكوردية في سوريا.

أثارت تصريحات القيادية في حركة المجتمع الديمقراطي (Tev-Dem) (الهام أحمد (الائلة» على الجميع معرفة أن الإدارة الذاتية تُسيّر نظام في غرب كورستان ومن يرى نفسه خارج هذا النظام يجب أن يرى نفسه خارج غرب كورستان» على موقع ولاتي نت بتاريخ ٢٠١٥/٨/١٥ فخلقت ردود فعل مختلفة في الشارع الكردي السوري !! كما قوبلت من قبل قطاع كبير من أبناء الشعب الكردي السوري بعدم الاستحسان والرفض !! ومن قبل البعض الآخر بالاستنكار والاعتراض والسخط الشديد !! لأن إقليم كردستان سوريا ليس ملكاً أو مزرعةً لفرد أو جماعة أو طائفة أو حزب بل لكل من يعيش فيه بغض النظر عن لونه أو دينه أو جنسه أو اتجاهه السياسي؟، فتصريح أحمد يهدى «لصدام المجتمع» الذي قد يدمي ويدمر مستقبل الكرد جديعاً !!، وهذا «الصدام» لن يتوقف ويتأتى مع جوهر الإدارة الذاتية الديمقراطيّة وفلسفه الأمة الديمقراطيّة التي تبنينا ، ويطهر الحاله الفاسدّة التي تعيشها !!، لأن الديمقراطيّة ليست مجرد صيغة للحكم بل هي ثقافة أولاً وهذه الثقافة يجب أن تقوم على مشروعية التنوع والاختلاف واحتلال الخطأ ونسبة الحقيقة، فالسلوك المستند إلى هذه الثقافة يعبر عن نفسه في الاعتراف بالآخر واحترام حريته وضمان حقوقه والقبول به كما هو وكما يريد أن يكون !! أي سيادة مجتمع التنوع والاختلاف (أحزاب مختلفة آراء مختلفة مصالح مختلفة خيارات مختلفة....الخ) فلا يمكن أن يطبق الديمقراطيّة إلا من كان متماشياً معها؟؟، وهذا التصريح يأتي في إطار عسكرة المجتمع و MAVASSE القمع وتعنيفه باحتكار وسائل العنف ، وهو يتنافي مع مبادي المواطنة والحق والقانون (دولة جميع المواطنين) ومرد ذلك غياب نظرية الدولة عند الكرد و عدم عيشهم تجربتها !!، وما هو موجود اليوم من إدارة ذاتية على الطريقة الاشتراكية ليست إلا لتسيير أمور الشعب اليومية والحياتية وهو مغاير تماماً لوظيفة الدولة وحياديتها وجواهرها التي تقوم بالإضافة إلى ذلك بامتلاك وسائل العنف وإدارة الاقتصاد وتأمين الأمن والاستقرار والتعليم والرعاية الصحية وإنجاز مشاريع الري والطرق .. الخ انتهاء بإنجاز المشاريع الكبيرة بينما فلسفة الإدارة عند «أوجلان» تقوم على رفض السلطة والدولة معاً !!، لما فإن تصريح أحمد هو «انتكاسة» بـ«تحليل التمايز أو النقاش الجدي معه !!» وهو بمثابة «فتوى» لإلغاء الآخر يمتد بجذوره إلى تاريخ الإسلام حول «الملة الناجية» التي تقول بأن «فريقاً واحداً هو على صواب بينما بقية الفرق على خطأ وبالتالي فهو في النار» وتعتقد أحمد بأنها على صواب دائمًا، «متجاوزة نسبة الحقيقة وعدم ثباتها»، وهذا الفهم الأيديولوجي «الإلهامي» يدفعها إلى إنكار الآخر ورفضه ومحاولته إلغاء وجوده ولذلك جاء تصريحها ليقول لمن لا يقبل بقوانيين الإدارة «ليس لك مكان فيها»، كما أن هذا الفكر لا يسمح «بأن يأتيه الباطل من أمامه أو من خلفه لأن الحقيقة عند أحمد هي واحدة وثابتة وهذا

؟؟؟!! من الثورة الاجتماعية و السياسة ... ارسال النخبة !!

فكريا من الشارع العام العفوي في تصرفاته والصادق في بوصلتة دوما، هي : الأولى حملة : أنا سوري من تل أبيض حملة نخبوية منطلقة من زاوية أدبيولوجية قاصرة موروثة من الفكر البعثي المقصوب على الحياة السورية و المنبنقة أيضاً من تربية عميقة لشريحة سورية و عراقية تجلب من الامور وث إلى الضوء لمواجهه أي مشروع إداري أو فكري كردي، هذه الحملة على وسائل التواصل الاجتماعي و التي ظهرت بعد طرح الإدارات الذاتية إدراج تل أبيض لإدارتها ، حركت شريحة تتمثل النقطتين الأساسيةن في معضلة الفكر السوري الثوري والتربوي « أدبيولوجيا السياسة التبعية وهذا لتركيا - و أدبيولوجيا التربية القومية الشاملة ». الثانية بيان : سوريا فوق الجميع بيان نشر قبل فتره من قبل نخبة عربية و كوردية، كل من شارك في حملة أنا سوري من تل أبيض، كان من الموقعين على البيان

غير علمي ولا يراعي أسس ولادة الدول من إعادة تعريف الأمة و حمل مشروع سياسي قابل للحياة ، ومنه فإنه لا بد من الإدراك أن ولادة الدولة في زمن الثورات هي نتاج حراك فكري اجتماعي متجرد من أدبيولوجيات الماضي الاجتماعي والسياسي ، وهنا نقطه الطرح التي نحتاج التوقف عندها . مع النخبة السورية . أعني شكل من أشكال الدولة نحن ذاهبون إليه في ظل ارتباك الفكر الاجتماعي و عدم نضج لطرح نموذجه الذاتي : الدولة الجمهورية - الدولة المدنية المركزية - الدولة الفدرالية !!؟؟ ما نجده في الواقع السوري النخبوى هو انكماش للاستقطاب السياسي المعتمد في كركبته على تبعيته المشتتة « إقليم سياسيا » و « فكريأ أدبيولوجيا » ، وخير مثال نتناوله على هبوط النخبة لسلم أخفض

يقول شيخنا الأكبر العلامة احمد خانى :
الناسك في معنكته مقدب بذكر إلهه
والقابجر الجوال يسعى وراء ديناره
والعاشق المحب في انتظار اللقاء
فلتعلم أن كل واحد بلا ريب مهم بأمر
نفسه
للأسف الشديد حتى في زمن التغيير «
كل واحد بلا ريب مهم بأمر نفسه » وهذا
لا يعود فقط إلى الفساد التربوي الفكري
المتجذر في مفاصل المجتمع السوري
منذ عقود ، بل يعود أيضاً إلى جهل أو
تجاهل واضح من النخبة في ادراك وتناول
الفروقات بين « الدولة و الأمة » و بين
« الأمة و الفرد » و بين « الدولة و النظام
السياسي » و بين « النظام السياسي و
النظام الاجتماعي » و بين « الموروث
الاجتماعي و الموروث الفكري ».
هذا اللعنة المقتضدة بين كل تلك المحاور

السجون في روجافاي كردستان... سجن "ديريك" و"جركين" نموذجاً..

صحيفة "Buyerpress" تدخل سجون الإدارة الذاتية في "مقاطعة الجزيرة".

- بعض من هؤلاء السجناء استشهدوا رفاقنا على أياديهم، ورغم ذلك لا ننظر إليهم بعين الحقد والعداوة، إنما بعين الإنسانية.

- مسؤول مكتب التحقيق في سجن ديريك المركزي - إهمالي أوصلي إلى سجن "جركين".

الكهرباء أحياناً، لذلك ارتلنا أن الفكرة

الائجع هي مراقبة المهاجم بالكاميرات. عن نوع القوات المتاجدة قال مدير السجن أنه ليست هناك قوات محددة مفروضة حتى الان، لكننا نعمل حالياً على تحديد القوات

المسموحة بعرضها، وهناك أحياناً بعض القوات غير الأخلاقية، التي تسيء للألاقح، كما أن هناك قوات سياسية مغرضة مثل قناة "أوريت"، وهذه القناة ستلقي من قائمتنا

- هناك قوات سياسية مغرضة مثل قناة "أوريت"، وهذه القناة ستلقي من قائمتنا القوات المسموحة بها في سجن.

وأكيد مدير السجن أن الأسايش نفسها تصيب أحياناً فرسة لخيال بعض السجناء السببين وعزيز كلامه بقصة رواها: كان لدينا سجن في قضية سرقة ونصب واحتياط يتعذر دوماً أنه مظلوم وأن حكمه مهضوم، ووضعه المادي لا يساعدده، وأن الأسايش اعتد عليه واحتال عليه، فساعدناه ببعض المصارف وبالسائلات

وحتى يعرضه على الأطباء وثمن الأدوية، ولا زلت نساعدده. زارته زوجته من... وجلس إلى، لا نعرف ما دار بينهما من حدث، ولكن في المرة الثانية اشتكى لدينا أن أسايش مدينة (.....؟)، رادتها عن نفسها.." لأن أنه من غير العقول والممكن أن يتصدق ما قوله المرأة أو يؤكد كلامها على محمل الجد لكتها - الزوجة.

وعن ملابس السجناء قال: هي موحدة في كل أنحاء العالم إلا لدينا، فالسجن حر في نوع اللبس الذي يختاره، ونسعي أن يجعل من سجننا الأفضل بين سجون العالم، حتى أنا يبتعد عن مواجهة السجين تفهمه، لكنه يقترب بذاته من جهتنا. زارتني منظمة حقوق الإنسان الدولية، وتزورنا أحياناً بين الزيارة والزيارة بعض هذه المنظمات.

حيث، فيما كان هنا أن أطلقوا الموضوع إلى الرقابة والتفتيش بعد أن سجلنا أفالها وأقول زوجه، وأقبل الموضوع إلى قيادة الأسايش التي اعتقلت تلك العناصر وأودعتهم السجن، وبعد التحقيق والتتحقق وبمساعدة من بعض المساجين الذين نقلوا إلينا خبرًا مفاده أن المدعى قام بهذا العمل كونه كان مدربناً لتلك العناصر التي اعتقلناها وسجناها بناء على دعوى ضدهم، فأطلقوا سراح عناصر الأسايش.. هذه حالة من عدة حالات.

وبالعكس من ذلك كان أحد المساجين محكوماً بستة، ولكن لحسن سلوكه وتعامله مع السجناء وإدارة السجن واعترافه الدائم بذنبه وندمه على

مدير السجن: يخضع السجين كل صباح - عدا يومي الجمعة والاثنين لأنها أيام زيارات - (النحوية والنفوس) في التاسعة صباحاً في ساحة السجن ومحبطة حوالي ١٠٠ متر مربع فيها كراسى وبعض الاشجار ومظلة للجلس، نجلس معهم، تناولهم في تفسيرنا وتقديرهم، نلتقي لهم منطلباتهم ونطلب منهم أن يسيروا حسب الخطبة المرسومة لهم من قيلولة، نبيّن لهم أننا هنا لخدمتهم ومطلوب منهم بالمقابل أن يتعاونوا معنا، هناك دروس شبه يومية في اللغة الكردية والتوجيه السياسي والتاريخ وغيرها وحسب الفرصة المتاحة، تحاول الاستفادة قدر الإمكان من خبرات بعض النساء اللائي ينكونن على مستويات عالية من الثقافة أحياناً. بعضهم يقوم بقراءة القرآن بشكل يومي، كما يحقق للسجن من الأديان الأخرى ممارسة طقوسه الدينية، ورغم ذلك على علبة كتب "مايفستو

الحضار" ونقوم باستعارة كتب من المراكز الثقافية لهم حسب طلبهم، كما نزورهم بشكل دورى بجريدة "روناهي" و"بورير" ، والتلفاز موجود لديهم في المجمع، يتبعون عبره الأخبار يومياً. بالإجمال ليست هناك برامج مقدمة للسجناء، هم أحراز في العمل الذي يقومون به.

وفي معرض الرد على سؤال حول تصريح "أبو صعب" لصحيفة لوموند الفرنسية عن تعريضه للضرب والإهانة والصفع انتقام مدير السجن للحديث ثانية وهو يضحك ويقول: ساختك عنه.. كان في السابعة عشرة من العمر، أصله من مدينة دير الزور، وكان سعادته إمكاناتهم، وتابع: قبل فترة بقي أحد المساجين المرضى تحت العناية المشددة والتحاليل الطبية على حساب المراكز إن لم تتساعدوا له، وتابع: ساختك عنه.. كان في السابعة عشرة من العمر، أصله من مدينة دير الزور، وكان أميراً على ثلاث مناطق، لو نظرت إليه ستباتك الشك أنه لا يجد حتى التحدث، ولكنه قال للصحفى الفرنسي أنه يتعرّض للتعذيب، رغم أنه لم تكن هناك أيام دلائل أو أثار تشير إلى ذلك، وهذا لأن الكثير أفرجت عنه بدورها. ليس لدينا أطباء نسيبيين في ديريك لمعالجة المرضى مدمي المخدرات، والمرضى النفسيين، لكننا نقرب منهم بطريقة ودية قدر الإمكان، واقتصرنا على ذلك إطلاق النية العامة سراح المدينين على المخدرات.. نحاول دوماً تقديم كل جيد، حتى من ناحية النطق، والحديث والنقد الذاتي، وإعادة التأهيل، هدفاً عرضنا التقرير على الأسايش العام الذين للتغيير، رغم أنه لم تكن هناك أيام دلائل أو أثار تشير إلى ذلك، وهذا لأن الكثير أفرجت عنه بدورها. ليس لدينا أطباء نسيبيين من ديريك لمعالجة المرضى مدمي المخدرات، والمرضى النفسيين، لكننا نقرب منهم بطريقة ودية قدر الإمكان، واقتصرنا على ذلك إطلاق النية العامة سراح المدينين على المخدرات.. نحاول دوماً تقديم كل جيد، حتى من ناحية النطق، والحديث والنقد الذاتي، وإعادة التأهيل، هدفاً عرضنا التقرير على الأسايش العام الذين للتغيير، رغم أنه لم تكن هناك أيام دلائل أو أثار تشير إلى ذلك، وهذا لأن الكثير

نظام السجن في سبعة أيام، لكن أطول مدة فكر "القائد" لا زلنا مقترنين؛ يجب أن تلغى السجنون!..

الحمد يقسم مرتين في الأسبوع، مع الحلوى والفاكهه المتاجدة في الأسواق، وتكون وجبة الفطور مكونة من ثلاثة أنواع مع الشاي، أما وجبة العشاء ف تكون نوعين؛ خفيفة مع وجة طبخ.. في شهر رمضان المبارك يكون لهم أيام دلانياً، طبعاً يكون وقع الصدمة على

نفسهم كثيراً، حينها يؤكدون على عدالة قضيتنا، وضرورة إعادة تأهيل أبنائهم، ويبذلون ندتهم على التفكير والتطور الخاطئ بعث وحدات حماية الشعب.. عدا عن الأربع للسجناء

الاسبوعية، يخصص يوم الأربع للسجناء لإجراء المقابلات الهاتفية مع ذويهم (أرضي قاضي) لمدة خمسة دقائق.

يتوقف مدير السجن عن الحديث للحظات، ثم يتبع ترتيبه: بعض من هؤلاء السجناء نظيرهم في سجن ديريك المركزي الذي استقبلنا في مكتبه وشرح لنا ببساطة أوضاع السجن وتعاملهم مع السجناء وتعامل السجناء من السرقة والأخلاق على القتل والإرهاب.

يقول مدير سجن ديريك المركزي الذي استقبلنا في مكتبه وشرح لنا ببساطة أوضاع السجن وتعاملهم مع السجناء وتعامل السجناء من السرقة والأخلاق على القتل والإرهاب، شرح لنا أسباب الأمينة التي تحول دون الإصلاح لنا عن اسمه، أنه يوجد في سجن ديريك نوعان من القضايا مما "الإرهاب والجنائي"، أما الإرهاب فمعظمهم من

الحالياً النامية، من مدينة الحسكة حتى ديريك ونحوه، ونحوه، لا تتغير نظرتنا لهم ونقترب لهم كأس الشاي بطيئاً.. ونتيجة لهذا التعامل الإنساني الغريب معهم فإن بعض من أنهى محكمته، اضطروا إلى وحدات حماية الشعب وتوجهوا إلى ساحات القتال وقاتلوا ببسالة، فجروا أنفسهم بدبابات الأعداء حتى استشهدوا.

ليس لدينا، ثم نتلمهم على التصرف السليم بالسؤال عنه في مركز الأساليب العام أو محكمة الضاء العسكري، لا ننهرهم على الباب الرئيسي أو نقول لها إنك غير موجود لدينا..حقيقة مثل هذا التعامل يخلق لديهم شعوراً بالطمأنينة، يجعلهم يغادرننا وهم على ثقة تامة أن أبنائهم غير موجودين لدينا.

ومنصني يقول: زيارات القضايا الجنائية هي بنفس السوية من العامل، وأغلب الأهالي لا يعلمون أن يكون لهم موقوفون لدينا، إلا إننا وبعد الانتهاء من التحقيق وتحويل السجين إلى "سجن ديريك"، تقوم بالتواصل مع أهله لنعلمهم أن

ابنهم لدينا، طبعاً يكون وقع الصدمة على نفسهم كبيراً، حينها يؤكدون على عدالة قضيتنا، وضرورة إعادة تأهيل أبنائهم، ويبذلون ندتهم على التفكير والتطور الخاطئ بعث وحدات حماية الشعب.. عدا عن الأربع للسجناء

الاسبوعية، يخصص يوم الأربع للسجناء لإجراء المقابلات الهاتفية مع ذويهم (أرضي قاضي) لمدة خمسة دقائق.

يوقف مدير سجن ديريك المركزي، ثم يتبع ترتيبه: بعض من هؤلاء السجناء نظيرهم في سجن ديريك المركزي الذي استقبلنا في مكتبه وشرح لنا ببساطة أوضاع السجن وتعاملهم مع السجناء وتعامل السجناء من السرقة والأخلاق على القتل والإرهاب، شرح لنا أسباب الأمينة التي تحول دون الإصلاح لنا عن اسمه، أنه يوجد في سجن ديريك نوعان من القضايا مما "الإرهاب والجنائي"، أما الإرهاب فمعظمهم من

الحالياً النامية، من مدينة الحسكة حتى ديريك ونحوه، ونحوه، لا تتغير نظرتنا لهم ونقترب لهم كأس الشاي بطيئاً.. ونتيجة لهذا التعامل الإنساني الغريب معهم فإن بعض من أنهى محكمته، اضطروا إلى وحدات حماية الشعب، سجين كان قد سرق خمسة آلاف ليرة سورية من الجامع بعد تسللها بإعادة المبلغ، حتى أتى قلت لأحد السجناء يوماً اعتبرني بمثابة والدك..

لا يوجد لدينا عنصر من داعش سوى الخلايا الداعية، وكانت صفة القرابة سواء كانتوا من الفرع أو من الأصدقاء أو حتى الجيران، وذلك بموجب البطاقة الشخصية، شريطة لا يتجاوز العدد (٣) شخصاً عدا الأطفال، ومدتها ساعة، فقدم خالها للزائر يقولها مدير السجن بسمة تشوبها مسحة حزن: كل سجين يدعى البراء.. حتى قاتل

لديهم بالبيضاء، لكنهم بالبيضاء في السجناء، ثم نتلمهم على التصرف السليم بالسؤال عنه في مركز الأساليب العام أو محكمة الضاء العسكري، لا ننهرهم على الباب الرئيسي أو نقول لها إنك غير موجود لدينا..حقيقة مثل هذا التعامل يخلق لديهم شعوراً بالطمأنينة، يجعلهم يغادرننا وهم على ثقة تامة أن أبنائهم غير موجودين لدينا.

ومنصني يقول: زيارات القضايا الجنائية هي بنفس السوية من العامل، وأغلب الأهالي لا يعلمون أن يكون لهم موقوفون لدينا، إلا إننا وبعد الانتهاء من التحقيق وتحويل السجين إلى "سجن ديريك"، تقوم بالتواصل مع أهله لنعلمهم أن

ابنهم لدينا، طبعاً يكون وقع الصدمة على نفسهم كبيراً، حينها يؤكدون على عدالة قضيتنا، وضرورة إعادة تأهيل أبنائهم، ويبذلون ندتهم على التفكير والتطور الخاطئ بعث وحدات حماية الشعب.. عدا عن الأربع للسجناء

الاسبوعية، يخصص يوم الأربع للسجناء لإجراء المقابلات الهاتفية مع ذويهم (أرضي قاضي) لمدة خمسة دقائق.

يجلسون مانديلاً: لا شيء في السجن يبعث على الرضا سوى شيء واحد هو توفر الوقت للتأمل والتفكير. جاء في لسان العرب: (البنحن: البنحن والسبخ، بالفتح: المصدر. سخنه سخنة سخناً أي حسنه. وفي بعض القراءات: قال رب السجن أحبت إلى). والجمع سجناء

والسبخ: صاحب السجن. وبفتح: وهذا يعني سخنة سخنة سخناً أي شوكى تأتينا بهذا الخصوص ونعتبره خطاناً). السجن سلب الحرية إنسان بوضعه في مكان يقيد حريته، وهو طريقة لاحتياجه بموجب حكم قضائي أو قرار إداري من سلطة مخولة باحتجاز الأشخاص وذلك للتحفظ على مشتبه

به حتى اتمام تحقيقاتها. وبمعنى السجن بفرض التحفظ بـ "الحس" الاحتياطي أو الحبس التحفظى، أو اعتقال وقائي. وقد تصعب معرفة باديتها أو نشاتها. فهي قديمة إلى درجة أنها ذكرت في القرآن الكريم في إشارة إلى سجن النبي "يوسف"، كما أنها وردت في الكتاب المقدس "العهد القديم" على أنها كانت موجودة في القدس منذ عصر النبي "موسى" وما قبل ذلك.

وعقوبة السجن كما هو مسلم قد يعاقب بها الصبي، والكبير، والرجل، والمرأة، ورغم أن السجن أسوأ من العذاب، إلا أنه لا يجوز التسوية بين المساجين مساواة عباده مجردة، بل يجب أن تراعي في معاملة كل محكوم ظروفه الشخصية من حيث السن والجنس ونوع الحكم، لأن السجن قد يضم بين جنباته عدداً كبيراً من الناس على اختلاف جرائمهم ومشاربهم، والأسباب التي أوصلتهم السجن كالامتناع عن أداء الدين، أو اللصوصية وسرقة أموال الناس، أو المظاهرات، أو القتل والانحراف في الأخلاق، أو سبب التسوية بين السجناء وبين العذاب، والممارسة المخالفة للآداب والجرائم التي لا تعد ولا تحصى في مجتمعات اليوم.

وقد ارتبط مفهوم السجن والعقوبة منذ القدم بالسوء والشر، قال تعالى "إلت ما جرأه من أراد بذلك سوءاً إلا أن يُسْخَنَ أو عذاباً أليماً".

ويقول الرعيم الإفريقي نيلسون مانديلا: "في بلدي نذهب إلى السجن لأولاً، ثم نصبح رؤساء". وهذا يعني أن السجن ليس للسيئين فقط، بل كما قال مفهوم قد يكون "بنل الأخلاق" ما أوصله إلى السجن.

تتوزع اليوم في مقاطعة الجزيرة حوالي ست عشر سجن، ثلاثة منها مرکزية هي سجن "الدرية المركزي" ، و سجن "جركين" يقامشلو، و سجن "الدرية المركزي" والذي كان فيما مضى، معروفاً بتعامله القاسي مع السجناء. وعن هذا السجن يقول جوان ابراهيم القائد العام لقوات أسايش روجافا في مقابلة التي أجرتها مع صحيفة Böyerpress ونشرت في العدد (١٦) تاريخ ٢٠١٥ / ١١ / ٢٠١٥ "لم تكن هناك محاكمة عسكرية

- مسألة مراقبة المهاجم عن طريق كاميرات المراقبة أمر وارد والغاية منه حماية السجين والحفاظ على حياته.

تنشب مشاجرات بينهم أحياناً، أو يحاول أحدهم الانتحار. وقال: نحن نتدخل في الوقت المطلوب. في البداية كانت هناك فكرة وضع مصباح أحمر في الممر موصول مع كافة المراقبة، وحين حصل أمر طاري يقوم السجين بالضغط على الزر لتندل، ولكن عن كيفية قضاء السجين ليومه يقول نائب

السرقة، الدعاية، التهريب، وتهريب الأسلحة مهاجعه خاص بها، ويسحب خصوصية حالات المخدرات، فلها أيضاً مهاجع خاص بها، وكذلك الحالات القتل والمحكمية الطويلة لها خصوصية ومهاجع خاص، وحتى طريقة الزياره والتواصل مع المساجين مختلفه، إضافة إلى مهاجع خاص بغيرها.

لدينا حالياً ٢٢ سجيننا في الجريمة المنظمة، ٧ في قضايا المخدرات، و٩ في جريمة القتل، أو الصابون بسب دور الغسل، أو الصابون يصدموا بأهلهم، وحيثما يأتون ينعتونهم بـ "القائد" لا زنا، مقصرين: يجب أن تلغى

Sergotar

Zû Bû Şoreşger.. Zû Jî Bû !..Revoker

E rê.. mixabin ev di şoreşa gelê Sûriyê de çêbû! Ü bi taybet di şoreş herêmên Kurdi de ku li dijî rêmeja Sûrî rabûn çêbû! Li kolanen bajarê Qamişlo qır û qiyamet roja ïnê radibû, şoresgeran şeva êvara ïnê nedirazan, kar û barê roja xwepêşandanê dikirin, yafte, al, nepox, av, wisa ji xwe re her tişt amade dikirin.

Odeyîn ragihandinê ji dihatin amadekirin, telefon ji Ewropayê nedisekinin, her kes édi tiliya xwe li doba vê şoreşê dida..!

Berî ku şoreş li Sûriyê biteqe, li çend welatên erebî vêket, helbet mirrov bi hemû hûrbîniyên wan şoreş û şoresgeran nizane, lê tiştâ ku dihat şopandin û ragihandin dihat ditin û şirovekirin.

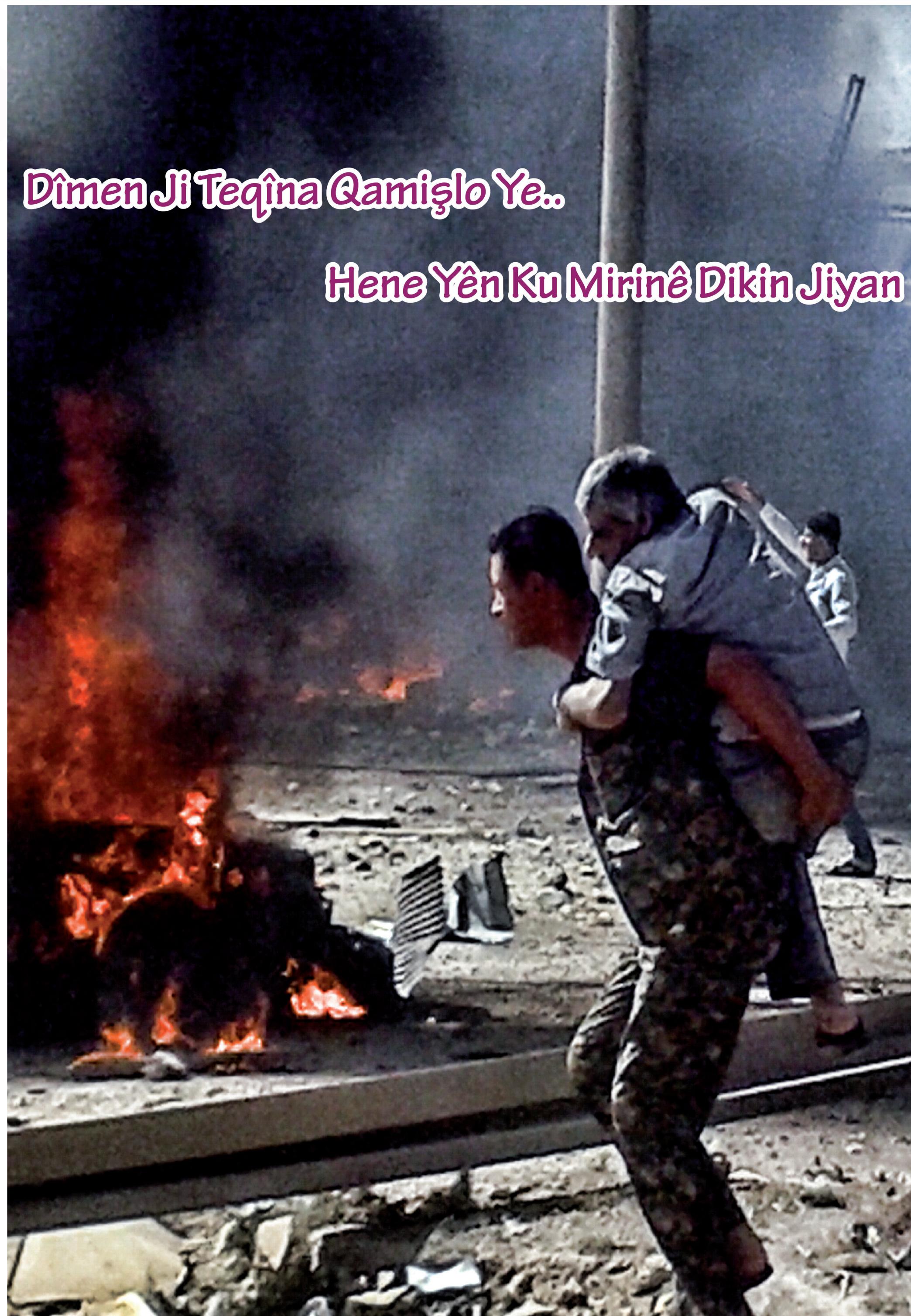
Li Libya despeka herî awarte û zehmet ew bû, ku gelê Lîbi rahiştin çekan û li dijî kujtarên Qezafî sekinin, û beravanî di ber xwe de kirin, gelek neçû Qezafî kete destê wan şoresgeran de û hate kuştin, militê Lîbi xwediye opozisyonek normal û jêhatî bû, li gelê xwe vehewiya, û di cihê rizgarbûyî de rûdiniştin û dijî rêmeja Qezafî disekinîn, ewqas wêranî, kuştin, û kujtar ji çêbûn û miletê Libya koçber nebû.. Tenê berê xwe didan dewletên ser sînorê welatê xwe hetanî ku şer û kuştin raweste û édi vegeerin xaka xwe û bi sedê rapor hatin weşandin, miletê Lîbi digotin em narevin, em ê li xalak xwe vegeerin, Libya welatê me ye..! Helbet her kes ji dizane ku berî niha qaçaxçıyan Libya kirbûn riya bazdanê û di ava deriyayê re dibirin İtaliyê, û pir hêsan bû. Lê miletê Lîbi ew nekir û me ji nebihîst ku bi sed hezaran Lîbi koçber bûne..

Her wisa ji li Yemenê şoreşa herî Aştiyane di nav şoreşen buhara erebî de, em tev dizanîn ku ji roja roj de miletê Yemenê hemû çekdar e, ci tifing û ci xencer ji hemwelatiyên Yemenî qut nabe, û şoreşa wan ji mîna hemû şoreşen Buhara Erebi berê wê dan çekdariyê, û di çend mehén bûrî de me dît ku çawa dewletên Ereb û Emrika bi wan re berê firokeyên xwe dane Yemenê li dijî Hosîyan ku dewleta İranî alîfakîriya wan dikir, û bi hezarn cih û dever hatin wêrankirin, hîna ji şer berdwam e, lê disa gelê Yemenê koçber nebû, û ji wan re ji pir xweşe, ew bixwe ji li ser derriyaya sipî ne, û hêsan e cûna wan bo Ewropayê lê neçûn, û bi sedan çalakvan û şoreşvanê şoreşa Yemenê hîn di hundir de ne, û hîn ji aktiv in.

Li Misrê ji wisa bû, şer ji qewimî û desthilat ji herifi, û rêxistina Ixwanan dixwestin şoreşê bidizin, û di hilbijartinan de ji biser ketin lê nihta wan ne dimuqratî bû ji bo şoreşa gelê Misrê, kesej ji çalakvan û şoreşvanê şoreşa Misrê nereviya û koçber nebû, yekser berê xwe dan sikakan, doza herifandina serokatiya Mûrsî kirin û biser ketin, niha welatê xwe ava dikan.

Li rex me û li hemû xaka Sûriyê berî her kesî şoresger û çalakvanan baz dan û koçber dibûn, ên ku doza azadiyê ji bo Sûriyê bitevahî dixwestin, ji xwe tenê re azadi çesipandin û koçber bûn!! ên ku berê xelkê dan zikakan ji bo xwepêşandanen reviyan, û niha li welatê Ewropayê ji bi şort û birûtelan derdikevin xwepêşandanen!

Wê çawe şoreş bê şoresgeran biser bikeve ezbenî..!!!?

Dîmen Ji Teqîna Qamişlo Ye..

Hene Yêñ Ku Mirinê Dikin Jiyan

Azadiya Çapemeniyê Li Deverên Me

*Sîrwan H. Berko

"Rûdaw û Orient du alavên ragihandinê yên mezin û bi bandor in. Herdu jî xwedî ejendeyen siyasi û leşkeri yên eşkere ne. Ejendeyen herduyan li dijî ejendeyen Birêveberiya Xweser in!"

Rexistina Peyamnîren Rûdaw û Orient News kar qedexe kir. Rûdaw û Orient du alavên ragihandinê yên mezin û bi bandor in. Herdu jî xwedî ejendeyen siyasi û leşkeri yên eşkere ne. Ejendeyen herduyan li dijî ejendeyen Birêveberiya Xweser in. Ev tek di nûce û raporten wan de eşkere xuya dike. Ev ejende rê li ber pişeyibûna wan digire. Mirov nikare ji alaveke ragihandinê bixwaze ku bê alî be. Lî mirov dikare ji wan bixwaze ku pişeyî bin, rastiyen neguherin û wan nêxin çarçeweyen ne rast de. Rûdaw û Orient vê yeke dikan, û bi mebest. Rojane mirov dikare bibine bê çawa herdu ali dûr dikevin ji armâna agahdarkirina welatiyan, û israr dikan li ser teşwîkirina welatiyan. Lî ma gelo qedexekirina kar li peyamnîren wan çareseriye? Na!

Teknik iroj ewqas pêş ketiye, ku mirov dikare dengê xwe ji dawîya dînyayê di saniyekê de bigihîne aliye din ê dînyayê. Her desthilatariyek ku peyva demoqrati bi navê xwe ve girêdide, an xwe demokrat dibîne, gerek bikaribe van alavên ragihandinê û xebata wan tehmûl bike. Tenê qanûn dikare mafê herkesi biparêze. Qanûnek ji bo ragihandinê li deveren me pêdiyeke lezgin e. Desthilatdar û alavên ragihandinê dikarin bi hev re li çareseriyan bigerin. Da ku desthilat qanûnli gor ejendeyen xwe saz neke, pêdivî ye ku kesen serbixwe di çavdîriya binpêkirinan de û herweha di bîryarstindinê de besar bin.

Divê danûstandina bi alavên ragihandinê re ji asta keyfi derkeve û bikeve asta qanûnî û medenî. Divê berdewam bê misogerikirin ku rojnamevan bikaribe karê xwe bike bê ku ji girtin an qedexeki-

Mirov tene li deveren Cezîre û Kobanî dikare bêje ku azadiya çapemeniyê, ragihandinê û derbirinê heye. Mirov nikare ku li deveren Efrînê heman rewşa azadiyan peyda dike. Ez bi xwe neçûme Efrînê û nikarim tekez bikim bê rewş li wir çawa ye. Lî Efrîn devereke girti xuya dike, û dengen cuda jê dernakevin. Hêvî ew e ku ew ji xwe re Cezîre bikin mînak û dersfanji bo azadiya çapemeniyê peyda bikin.

Birêveberiya Xweser berî çend

Rojvalayê Kurdistanê

Min postek hevalekî xwe bi navê "Rojvala" li ser Facebookê xwend di heman rojê de min daxuyanîyen İlham Ehmed ji malpera Welafti re xwendin. Hevalê min amaje bi rewşa xirab ya niha li Rojavayê Kurdistanê dike ci ji aliye xizmetguzariyê, ci ji aliye kese û nakokiyen di navbera hêz û aliye siyasi de, û gazi dike ku Rojava nebe Rojvala ji nişteciyê xwe yên resen.

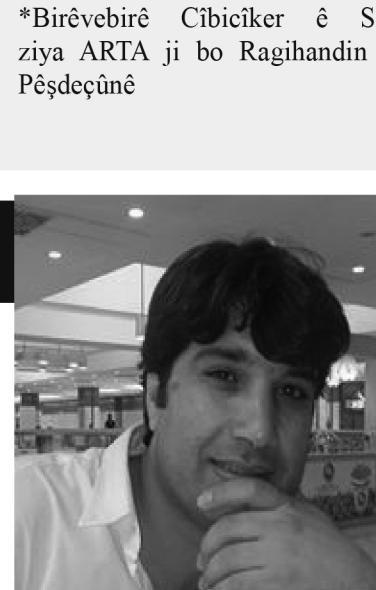
Ilham Ehmed ji ku yek ji serkirdeyên Tevgera Civaka Demokratik a Tev-Dem'ê ye iro 15 tebabê ku roja bîranîna 31emîn destpêkirina xebata çekdarî bû ji aliye Partiya Karkirê Kurdistanê PKK li dijî dewleti Tirkîyê bi arname serxwebûna Kurdistanê destpêkirin û bi hin daxwazin ne diyar gihaye vê qonaxê, ji malpera Welafti re çend daxuyanî dabûn û eşkere kirbû ku "Çi kesê xwe di hindirê Rêveberiya xweser de nebîne bera cihê xwe li dervî Rojavayê Kurdistanê bibîne." Ev rewş tiştekî tîne bîra min dibe ku bi her kesi re çebûye, dema ku ez li Postê siwar dibûm, heger ez di kursiya dawî de rûdinştîm

min halê hemî kesen ku li Postê siwar dibûn didit, min didit bê çawa jînek bê kursî dîma û çawa xelk bi hev dîzelîqin û xwêdan ji wan dinquşî û min didit jî bê xelk çawa xwe bi deriyê postê ve da-dilqandîn tevî metîrsî jî tê de hebû lê rewşa xelkê ev bû, lê heger ez li kursiya pêşî siwar dibûm min nema zanî bû bê ci di hindirê Postê de çedîbe, ez bi ti pirsgirêkan ne dihsyam û min texmîn dikir jî ku her kes wek min bi hesanî li ser kursiyekê rûniştiye.....

Ez nizanim ku vê rewşê bala we kişandiye an na.

Ez hin daxuyanî û lêdwanîn hin serkirdeyên Tev-Dem'ê dixwînim ku ew bi tenê rewşa hevalen xwe dibîmîn û guhê wan tenê bi bîhîstîna gotînîn li gorî raman û idîyolocîn û dibistana birêz Ocelan be rehet û kîfxwêş dike, çinko heger kesê cihê xwe di rîveberiya xweser de nebîne bera derkeve dervî welat, tê wê wateyê ku ji rîveberiya xweser re ne xem e heger bi sed hezaran Kurd koçber dibin ber bi Ewropa ve, ji ber ku ew kes li gorî kesayetiyen wek İlham Ehmed ne hêjîyê Rêveberiya Xweser in û bi tenê xelkîn ku

di hindirê welat de mane hêjîy jîyanê ne li welat. Civatek li cihanê tineye ku tenê reng û dengek be, û ci tevger û partiyen ku xwestine welatekî yan civatekî bikin bi yek deng û reng bi serneketine û bandorekî nerêni li ser civakê hiştine. Şoreş û şoreşvanen rasteqîne mîna goranbêjane li ber sitrânî wan her kes kîfxwêş dike, mîlet bi tevahî nabe şervan û şoreşvan lê şoreşvan û şervan gereke welatan xweş bikin da ku her kes karibe tê de bijî ne bi tenê ew kesen xwe wek wan şoreşvan û şervanen dibîmîn, û ji eyne kaniyê avê vedixun heger wê her kes bibe şoreşvan êdî wate jî şoreşenê namine.

Idrîs Hiso

di hindirê welat de mane hêjîy jîyanê ne li welat. Civatek li cihanê tineye ku tenê reng û dengek be, û ci tevger û partiyen ku xwestine welatekî yan civatekî bikin bi yek deng û reng bi serneketine û bandorekî nerêni li ser civakê hiştine.

Şoreş û şoreşvanen rasteqîne mîna goranbêjane li ber sitrânî wan her kes kîfxwêş dike, mîlet bi tevahî nabe şervan û şoreşvan lê şoreşvan û şervan gereke welatan xweş bikin da ku her kes karibe tê de bijî ne bi tenê ew kesen xwe wek wan şoreşvan û şervanen dibîmîn, û ji eyne kaniyê avê vedixun heger wê her kes bibe şoreşvan êdî wate jî şoreşenê namine.

Gotarê Weşandî Nerînên Xwediye Xwe Ne

Beramberî Payebûna Xûz...!!

"Geli Siyasetmedaran Heger Hun Diz Bin Şevêne Reş Pir in" ...!!

Rewşenbîr çavên cîvakan, divê bi roniya bir û ramandan xwe deren tarî roni bikin, lê dema perda mijê digre ser çavan, amojeyen windabûne li ba dibîn û rewşenbîr dike tarîbîr. Di vê qûnaxa hestiyar de, di dema himberîyen mezîn de pêwistîya nivîskarê - berdoz - bi erkê xwe yên sinceyî û nîhadî rabe, nakokiyen navxweyî degel û gun nekin, tevgera siyasi kurdi, nerînê wê di çareseriya pirsgirêka kurdi de ne yek in û ev yek bandora xwe li helwesta nivîskaran dike, di dema ku nivîskarê me nebûne xwedî pirojeyek baytîf serbiwxwe.

Gerek rojnamevan qebûl neke ku ew bi pereyîn siyasi bê kirin. Azadiya çapemeniyê û derbirînê ne tenê ji aliyeke ye. Aliyek din ê wê heye: tevgera bi berpirsyari. Ev erkek bingehîn û rojnamevanen e. Birêveberiya Xweser baş dike ku ew rî dide azadiya çapemeniyê. Serketineke bo me tevan ku rojnamevanen ji seranseri cihanê têne devera me û li ser esâ me dinivîsin. Li devera me azadiya çapemeniyê heye û divê em vê yekе biparêzin.

Lî divê em ji bîr nekin ku binpêkîrina mafen rojnamevanen ji aliye din ê meseleye ye. Çendin ew kêm bibin, û nemînin, ewqasî em ê bi serbilindî li seranseri cihanê bêjin ku em li herêmekê dijîn ku rojnamevan dikarin bi azadî lê kar bikin. Em naxwazin ku rîxistinê cihanî mîna Peyamnîren Bêşînor navê devera me bixin listeyen deveren ku mafen rojnamevanan li wan tê binpêkîrin. Em dixwazin ku navê devera me ligel welatên Skandinavi û rezên pêşî yên pîvana azadiya çapemeniyê de bîn dîtin. Ne di rîza dawî de ligel Sûrî, Koriya Bakur û Erîteriyê de!

*Birêveberî Cibicîker ê Saziya ARTA ji bo Ragihandin û Pêşdeçûnê

Guman nemaye edî, ku Olên asmanî hatin naskirin ji pişti peydabûna Felsefê de, tenê her du Ol "Zeradeşî" û "Hindosî" hebûn ji berî ku Felsefê were naskirin û pêşvebirin.

Kevîntirin Felsefevanen cihanê Talis bû, li gorî diroka Felsefê, ya ku dibêje, Talis ew yê herî kevn e, û bêguman ew Felsefevanê yekem e! Talis di sedsaliya nehan beriya zayinê de jîndar bû, ango jiyana wî bi sedan salan berî çebûna Peyxember Mûsa bû!

Tevli yê yekê ji, Felsefe negîhişt asta xwe ya navdar û bi héz ta bi dema Sugrat, Pilator û Eristo, û ev gîhiştina Felsefê li gorî vê asta navdar û diyar ew bi temamî ji berî naskirina Olan bû!

Dîroknişen Felsefê dibêjîn:

Efsane qonaxa yekem bû, û Felsefe qonaxa duym bû û ji xwe Ol ji qonaxa sêyem e, lê nakokiyâ vê gotinê xuya dibe weke têgîhişt me di dasasîna têgeha Olê de, û ew diroknişbi du layan li Olan dinîrin:

1-Li gorî yê ku bawerîyen xwe bi wan Olan dîkin.

2-Yen ku Olan erê nakin û bawerîyen xwe bi wan nakin.

Li ser van her du layan, besê yekê li Olan dinîrin wek gotinê pîroz ên Xweden e, û ev ji diçespîne û tekez dike ku Ol pişti Felsefê hatiye naskirin.

Ü li ser besê diwem, yên ku li Olan dinîrin wek kevneşopên gelemerki, û ew ji ser lîven kesan û xewnen pîran hatiye peydakîrin, ji vê hêlê em di karin bîbêjîn ku ew bi rasti jî berî Felsefê peyda bûye, lê ew bi xwe bi vî rengî ne Ol e, û bê guman ew û efsane be, belê bi vê wateyê ew ne Ol e!, û di encamê de, Felsefe ji Olên bibawerî, bi gelekî kevîntir e.

Dîmenen têkiliya Felsefê bi Olan re ev in:

Ol rîxistinék sincî, cîvakî, rîzamî û derûniye, weke her rîxistinék rîzaniya ramanî ya Rôjhîlatî yên kevînar e, tenê Ol bi perestinê de ji Felsefê cuda ye, ji ber ku Ol di rastiya xwe de rîxistinék Felsefî ye ji hêla wateyan û şîroveyen surîşî û paş surîşî ve, tenê bi perestin û tîrsa ji Dojehê cuda ye ji Felsefê!

Ü Felsefe ji rîxistinék Olî ye, lê ew dest bi gavê xwe dike di riya mejî û belgeyan, hûrbîni û lêvegeran, di riya gumanan de dijî û rîka xwe diyar dike di her mijarekê de ku ew pêşkeshi mirov dike, û Ol tenê ferman dide ku mirov li ser nivîsen wê erê bike di destpêk

- Yê ku bipêş nekeve bipas dikeve, ji ber ku jiyan bi bîyeren xwe her keli tişteke nû dibêje, li ber pîrsin hûrbîni guhêne me dîkişkîne, lewra divê nivîskar li pêla demî siwar be, pêla şemûs û bêcîr, û xwe bas bigre, bi berhemen xwe, bi ramânen û nerîmén xwe, xwe bide pêş ne be gewdê xwe, ne bi laşê xwe, ne bi gîvî û pelükirina bê cêj û rengi.. Ev serkeftinê xûz û seget ku nivîskarê me dixwaze bidest bixine, cihê sefeti û şermî ye..

- Wisa ji dûrkirin ji nakokiyen arzan, dê kî mîr be?

Ez dibînim, kîzîriya berhemdar ya bi rûmet ji mîrîtiya belengaz û sermîxum bi nîrx û şad û paktîr e.

- Partî û aliye siyasi desten xwe ji nav nivîskaran bîkşînîn û heger hun nikarin roleke erenî bilizin nebin kelemîn dirîndar û panaveke fereh ji nivîskar re berdin, ku hîkûfi xweza ya wî ya aferîniyî metîrs û netebîfî be, û hewl nedin hun wî girêdin bi pend û yase û şîreten ku kîzikekê têr av nakin...!!

- Bila bibe, heger hebe derfeta çekirîrina yekitiyeke bi sude ku karibe nivîskarê arezûmend di çarçûva xwe de bîhîwirine, û hewl bide bo damezrandina tevgerêke çandeyîf. Sazîyen nivîskaran xwezaya wan sivîl e, nekin siyasi û partîf. zeviyen kar pir in, gelî siyasetmedaran heger hun diz bin şevêne reş pir in...!!

Dilek Aşçı

berhemdar.

- Lê eger em di xêza xwe de herin û bênen û wek mîşa gîj vingvingê bîkin, û hêmîniya şaneşînê aferîneran şêlû bîkin, ji xwe ev weke tawanekê rewşenbîr tê wergerandin .

- Naxwe bila, û ev bi südetir e ku her cend nivîskaran ku nerînê wan nêzîki hev bin û karibin bi hev re ke-dekê bîkin, girîpîn taybîfî babetî cûr bi cûr ji xwe re damezîrinîn û alîkarî û danû standinê bi hev re bîkin. heta ku pirojeyek tevayî hemîyan bîcîvîne . Di vê derfetî de ji, ne pîwest e ku girûpek ji bi navê Yekîtiya Nivîskarê Kurd hebe, bila dibîn navekî taybet de bin.

- Sazîyen nivîskaran xwezaya wan sivîl e, nekin siyasi û partîf. zeviyen kar pir in, gelî siyasetmedaran heger hun diz bin şevêne reş pir in...!!

Ol û Felsefe

Û Pêwendîya Di Navbera Wan De

Ol bi tersê Felsefê dest bi gavê xwe dike, di rîka bawerîyan de Ol û Felsefe dijyekê hev in, di gîhiştina rastiyî de!

Ol rastîneyê dîghîne mirov li ser bîngeha ku Xweda bisa gotiye û bi vî rengi ferman daye, û Felsefe rastîneyê radestî mirov dike li ser bîngeha ku mejîyî mirov evan tîstan gotiye û peyda kîrîji, ji pişti ku li ser rastîneyê mijûl bûye û gelek lêkîlin û geryan kîrîji!

Ol ferman dide ku mirov li ser rastîneyê wê erê bike, ji ber ku ew rastîn ji gel Xweda hatiye nivîsandin û bo mirovahî hatiye şandin, û Felsefe li rastîneyê digere û gelek gumanan diçine da ku dîghîne wan rastîneyan. Felsefevanen Oldar gîhiştin rastîyekê ew ji ev e:

Ol û Felsefe her du hevkey in, ji ber ku her du ji li rastîyê digere û dixwazin, tevli ku rîka wan bo gîhiştina vê rastiyî ciya ciya ye. dibêjîn ku Felsefe hildiperike bi asmanan ve ta bîghêjê rastîneyê, û Ol ji asmanan de dibare bi barê rastîneyê!

Felsefevanen Peyxember in, û Peyxember ji Felsefevanen in, tenê rîka gîhiştina wan bo nasînê cûda û ne wek hev e, ji ber ku Felsefevanen û Peyxember li ser yek rîyî ne, her du ji yek armancê dixwazin û hêvî dîkin Felsefevanen li rastiyî digere û Peyxember rastî li ser wî dîbare û dîdikeve!

Gelo rast e wek ku dibêjîn hozanyar -

Hunermend Se'îd Gabarî ji Bûyerpress Re: Şarîbana Kurdî û Şivan Perwer Stranê Min Dizîne..! (1-2)

- Strana min a yekem ji gotinê helbestvan Hadî Behlewî bû binavê "Ji Bo Xatirê Her Du çavan Dil Ketime Hemû çava".
- Wê demê tu kesî pirtûkên Seydayê Tîrêj nedixwedin, min bi riya stran û kasêtê xwe helbestên Tîrêj di nav millet de belav kirin.
- Ji berjiyana gundîti û hejariyê çavê min kul bûbûn û hêdî hêdî ez kor bûm, anku ev nexweşî ne zikmakîye, çavê min yê rastê mabû heta 1968an.
- Kurdisatana me wisa ye, "Emalet" û xayintî kirine şûşa koloniya bi wan re ye ji kê aciz bibin wê pê dakin û xelas.. bîhna wî derket..!
- Dawetên Dihokîyan hetanî sala 1996 an jî 4 stran bi Erebî bû, 5 bi Tirkî bûn û yek bi Kurdî bû..!!

- Girtina min a yekem di sala 1977an de bû, min li taxa Qedûr Beg dawet lêdida, emnê Sûrî ez ji wir birim û têr lêdan jî kirim.

Hevpeyvîn: Qadir Egîd - Hewlîr

Kurtejiyana hunermend Seîd Gabarî. Cihê jidayk'bûnê, jiyanâ gundê Xirbê Kejê û destpêka hunerê û xerîbiyê, tu çawa ji xwendevanê Rojnameya "Bûyerpress" re zelal dikî?

Min li cihekî di gotibûz li gundê Xirbê Kejê çêbûme lê ez vê şaatiyê serast dikim, li gor agahiyê birayê min yê mezin, ez li gundê Bêzara di 13ê heyva Ninsanê de jidayik bûme, lê li gor texmîna min ez di 24 heyva adarê de sala 1956an de jidayik bûme. Ji berjiyana gundişî û hejariyê çavê min kul bûbûn û hêdî hêdî ez kor bûm, anku ev nexweşî ne zikmakîye, çavê min yê rastê mabû heta 1968an, textorekî bi navê Ebdilkerîm Şedûd derziyî li min xist, nizanîm navê wê çi bû, piştî wê bi du seetan çavê min derket, valahiyek geleki nexweşî di jîyanê de çêbû, mero di 12 salî be, sêçar salan xwendibe, û têkeve vê rewşa han de, xelk bi destê mirov bigrin û hinex bibêjin rahêje kopal. Bi rastî -qonaxeke bi zehmetî min derbas kir, heft - heyst mehan ez bi şev randizam, rewsek piskolojî pir zor bû, bi şevê li nava gund digeryam.. Lê piştî dîtina Cegerxwîn û Seydayê Tîrêj û şiretenî li min kirin ta ku ez bi rewşa xwe agahdar bim û ji min re behsa Taha Hisen û Ebû El'ela Elme erî û xurtbûna hişê wan ji min re kirin, hêzeke xurt dane min.

Piştî çend heyvan min xwest ku ez li kolan û zikakîn gund biggerim û ez zanibim ku çend kolan û cihok û kortal jî hene. Di sala 1969an de tirêna min weke hafizekî kor ket ser demîr xwe de, wê demê gelek pere ji tune bûn ku ez tembûran bikirim, me ji xwe re qutik - mitik çedikirin û min hewil da ku ez rîkê ji xwe re hilbêjîrem û min têkîlyê xwe bi Cegerxwîn, Tîrêj, Hadî Behlewî re xurt kirin, û ez gelekî xembarê mamoste Behlewî û malbata wî û xelkîn Girzin tevan im, ew ji min re qonaxek geleki giring bû, ger ne ew bana min nedikarîbû ew qonax deh salan derbas kiriba, ji nişkave têkîlyê me çêbûn, di sala 70ê de min serdana wan li gund kir, min dît xelkin rewşenbir û zana ne, pêkenîna bi kesen kor li gel wan tune bû, vajî wilo rîz û hurmetê jê re digrin û dixwazin pêş ve biçe, û cara yekê min stran gotin, min yê mamoste Hadî Behlewî gotine mîna strana "Ji Bo Xatirê Her Du çavan Dil Ketime Hemû çava"

Piştî Seydayê Cegerxwîn çû şamê ez jî dûn ketim, lê ez nêzîki Seydayê Tîrêj mam, di warê helbestê de alîkariyek bê sînor ji min re kir, nizanîm min jî çiqas alîkari jê re pêşkêş kir, ji ber wê çaxê Kurdêne me 10% xwendevan "Tahir, Elî û Fuad" min derbasî

bûn, wê demê tu kesî pirtûkên Seydayê Tîrêj nedixwedin, min bi riya stran û kasêtê xwe helbesten Tîrêj di nav millet de belav kirin. Birastî wê serdemê de Tembûr û stran û gotin di nav Gabaran de geleki şerim bû, û ez vê yekê bi zelalî dibêjîm, gelekan nedixwesin ku ez herim malen wan, û hînekan min ji malen xwe derxistin û digotin madam tu li Tembûre dixe û te em kirine mitirb û qereci neyê mala me, ez karim navê wan eşkere bikim ew hîn sax in, ew yek ji ji hîleke civakî bû, tev ku Gabaran mirov in niştimanî û welat perwer bûn, kesen temen mezin ji hîla civakî ve min dişsandin, lê hîndek xorten wan jî hebûn alîkariya min dikirin.

Piştî salen 75-76an ew mesele ji pîvana Gabartiyê derket, gihiş Amûdê, Qamişlo, Aylan, Koçeran, Kobanî, Efrîn, piştî re têkîlyen min bi Cemîl Horo re û bi koma Azadi a Şamî re çêbûn, piştî re karê min berfîre bû, bi rastî ne min tenê ev kar kir, ez nabêjîm ez û ez, ji ber ku gotinek Kurdî heye dibêje "Ne kurmancê bê rez, ne koçerê bê pez, ne zilamê ku xelik nebêjîn filankes, ew tenê bêje ez û ez, jê neke hêviya bi lez û bez". Gelek xelik hebûn alfikariya me dikirin, piştî meha 10an ji sala 1977an rîjîma Sûrî em tengav kirin, mala me çû Qamişlo û min pir zehmetî li wir ji hîla ewlehiya siyasi, dawletê, û ya leşkerî kişand, yekî mîna Fotbolê min dida yê dî, piştî sala 1978an min nema karîbû herim şahîyan, du zarokîn min jî çêbûbûn, birçûbûn, hewcedarî hebû, hin partiyen li Kurdistana Tirkî li Nîsebinê û Cizîrî alfikarya min kirin, vêca Hikûmet bêtir li min tûj bû, di sala 1979an de meçbûr bûm çûm Kurdistana Iraqê, pêşî çûm serkirdayetiya demîkî cem rehmetiyê Samî Ebdirehman li devera Goya, wê demê rehmetiyê Cemîlê Sor, Cewher Namîq û Samî gotin min bira em nikarin te xwedî bîkin, ji ber em qeqol in û cihekî taybet ji me re tune ye, û tu ye û zarokîn te jî bi te re ne, eger tu herî Kurdistanê wê çêtir be, em ê navinîn bidin te wê ew li te xwedî derkevin, rabû ez hatim gel hevaleki jê re digotin Adil Hirûrî, ew jî di 81ê de hate girtin û şehîd bû, lê ew di 79an de li min gelekî xwedî derket û ez bi mamoste Tehsin Taha dame nasîn, wî jî ez anîm Hewlîrê û min bir radyoya Bexdadê, Tahir Tewfiq, Elî Merdan, û Fiad Ehmed da naskirin û wan jî gelek süde li min kirin di alîyî hunerî bitabet de warê nota mûzîki û meqaman de, min jî gelek saz çedikirin, wek a "Ey Bilbilê Dilşad" min çekir û min nizanîbû ci mqam e, wan ciwanmîren "Tahir, Elî û Fuad" min derbasî

akadîmiya (Hunerên Xweşik) li ser bingeha perwerde û pisporiyê kirin, bi rastî wastekarî bû, min du sal û nîvan de lisans bidawî kir, ji 736 şagirtan ez di pileya didwan de hatim, mixabin kecek li pêşîya min bû.

Piştî re di 14/6 sala 1981 xwepêşandanek li Hewlîrê lidar ket, em xwendevan bûn, em kişif bûn, me baz da û em çûn jiyana pêşmergetiyê, ez bûm berpîrsê koma şoressê li radyoyê, pêşî li Lozanî bû, dûv re çû Iranê, ez du caran li ser wan çiyan birîndar bûm. Piştî re me bîryar da ku ez dakevim nav millet, ji ber radio mîna zindanê çar dîwar in, hew tê nûçeya çê bike, şirove bike, û ez ji vê yekê aciz dibûm, ez hatim devera Badinan û bi destê Cehşîkîn Sedam ve hatim girtin ew jî di awiya 83an de bû, ji ber Pêşmergîtyê ez du sal û heyst heyyû 23 rojan di navbera Erbîlê û istxbaratê Mûsilî û Kerkükê li ber destê Elî Kimawî û dawî û Eboxirêb de mam, dûv re me radesî rejîma Sûrî kirin.

Li Sûrî xwestin me tazî bikin, min girtin û ji qazîve min berdan, ta ku ji millet re diyar bikin û bêjîn vaye me ew berda û mîrik zilamî me ye, eşkere ji min re gotin em te nagrin, eger em te bigrin em ê te bikin leheng, ma em dîn..??

Ebdirehman Nehar bi xwe ji min re got eger tu piştigiriya xortan bike ta xort herin çiyanê Tirkî şer

bikin em ê te berdin, û em ê te

bikin xwedî qdr û qîmet lê min

ev yek qet qebûl nekir, lê gelek camâren mîna mamoste Kemal

û Hemîd Hac Derwîş dev ji min

bernedan û alîkariya min kirin,

lê pîrsîrîk man berdewam, di

sala 1989 ez çûm Ewropa û min

jiyanek nû berdewam kir, di sala

1990î de me karek bi komeke

rewşenbir û hundermend re kir,

û derdora 17 partiyen Kurdî ku

em sistemekî bi navê "Hevkari"

deynin ta ku em karîbîn dengê

Kurdistan li Ewropa bîlind bikin,

hevkari ji her çar parçê Kurdistanê bû, ew jî du salan berdewam

kir, ev gaveke baş bû ji ber ku piştî

re hikûmetî Elmanî alîkaryâ min

kir û iqame û passport tevlî mafî

nasnameya siyasi dane min, û me

jîyek bi azadî û aramî ta sala

2004an berdewam kir rewşa min

ya derûnî gelek xerab bû, û li ser

daxwaza hevala ez hatim Kur-

distanê, û ta anha ez li vir im, lê

ez diçim Ewropa û ez têm, di sala

2012 de ji karek taybet ez çûm

Rojava û heşîkî mam, piştî re min

sê sal û şes mehan li Kurdistan TV

wek bêjer kar kir û çend heyvan

li telefizyonâ Hewlîrê ji min kar

kir, gelek taybendiyen min derbarî

pîrsa Êzdiyan de hebûn, di dema

helbijartinan de ez diçûm deveren

Şingelê.

- Helbestvanê mezin Cegerxwîn carekî gotiye "Eger milletê min niha qedir û qîmetê min nizanîbin, ez naxwazim dema ku ez bimrim hêşran li ser min bîbarîn" gelo mamoste Seîd Gabarî gihişte wî mafê han?

Di nav millet de belê min stendiye, di dema Cegerxwîn de tişetek bû û di dema min de tişetek din e, min di festivala Cegerxwîn de got kurd zindikû û mirî dost in, ta Cegerxwîn sax bû û xaniyê kirê de bû, û pişî mir ji nû ve kurd dibêjîn ax birawoo û festivalan çê dikin, ew nerîn bo wê demê bû, lê anha mumkin e, û ez vê yekê bi zelalî dibêjîm şerî min jî ji alîyê serkirdeyên Kurdi û partîyan ve tê kirin, Kurdisatana me wisa ye, "Emalet" û xayintî kirine şûşa koloniya bi wan re ye ji kê aciz bibin wê pê dakin û xelas.. bîhna wî derket..!

- Kî bêtir ji malbatê bandora xwe di warê hunerî de li Se'îd Gabarî kir?

Hunermend di malbata min de tune bûn lê diya min rehma xwedê lê be dengê wê pir xweş bû, ew mîna tomarkerê bû, li odeya apê min û bayê min ci bihata gotin wê jiber dikin, apê min Hecî Mihemed jî hem hestek wî netewî û welatparêzî hebû hem hin helbest dinîvisand, min helbesten wî jiber dikirin. Ew jî yek ji rî spiyyen ciwata Kurdi bû û bandora wî li ser min hebû

- Te gelekî ji herdû helbestvanan re Cegerxwîn û Tîrêj re strayê sedem ci ne?

Na min ji gelekân re straye lê ev kes destpêk bûn li gorî têkiliyên min bi wan re, lê min piştî wê ji Ehmedê Şêx Salih re gotiye:

"Şoreşa Pak û Nehêl û Xanadan", min ji rehmetiyê Emerê Le'lê re gelek gotiye, mîna "Xana Bindest" û "Yarek Min Heye" ji Yusif Bezarî re ji "Hat Xweş Buhar Çûm Nav Gula" û "Koçê Me Bar Kir" û sala 1978an piştî re Mihmed

şêxo di sala 1986an de gotiye, û

"Yarek Min Heye Bi Navê Zin" a

Emerê Le'lê bû, pêşî min 78an de

gotiye, min ji gelekân re gotiye lê

ez neçar dibim dema ku ez behsa

yê destpêkî dikim behsa wan bîkim,

ji ber bandorek wan mezîn li ser min heye ta niha, û ew bûn

ê min bi millet dane nasîn, bêtir

Tîrêj ji ber têkiliyên wî bi birayê

min re hebûn û ew dihat mala me

û ez ji Cegerxwîn jî qut nebûm.

- Navdarya te ya dsetpêkî ji kîjîn stranê bû?

Destpêk bû, min du stran go-

tin, xelkê min nas kir, "Leyla

Qasim" û "Bilbilê Dilşad" bû,

min Leyla Qasim di dawîya sala

1975an de got û Bilbilê Dilşad di

26/11/1976an de min gotiye, di

wan her du stranen de ez hatim

naskirin.

- Cara yekê tu hat girtin sedem

çî bûn, tu çiqas ma, û li ku bû?

Cara yekê ez li Qamişlo sala

Civaka Me û Tevna Civakî

Di salêñ dawî de di nava kurdan de mîna hemû miletên cîhanê sosyal medya bi rengekî mezin belav bû, û tevî ku li ser erdê ziman û hebûna wan nehatiye qebûlîrin lê di gelek rûpelêñ sosyal medyayê de zimanê Kurdî wekû zimanekî fermî ye û wek wî wekû zimanen din ên dunyayê tê bikaranin.

Kurd jî ji ber ku deveren wan ên ku xwe tê de bînin ziman û derdêñ xwe ragihînin tune ne, bi awayekî gelek berfîreh berê xwe didin sosyal medyayê ango tevna civakî û li wir derdêñ xwe parve dîkin û kulen xwe jihev re dibêjin. Kurd ku hinekî di van waran de nûne, disan jî gavêñ baş avetîne û hejmara wan têrê dike ku cîhan bibêje ku Kurd mîletekî gelekî aktîv in, li ser tevna civakî.

Tevîku gelek Kurd ne zimanê dayikî bi kartînîn û berê xwe didin zimanen Tirkî. Erebî, Farisi, Almanî, Ingilizî û Rûsî disan jî mijarêñ ku li ser Kurdan, jiyana wan ya rojane û herêmêñ wan di nave-roka xwe de hiltînin, beşekî gelekî mezin di tevna civakî de dîgrin.

Lê pirsa giring ku gereke mirov ji xwe bike, gelo Kurdan ji vê medyayê sôd wergirîtiye?

Mîna her tiştîn din li cîhanê sosyal medya jî şûrekî du alî ye û dikare hem karê mirov biqedîne hem jî zîrî bighîne mirov, derdor û civakê..

Lê mirov dikare derbarê Kudran û Medya civakî de xirab an jî qene baxive?

Di destpêkî de û bi taybetî di Paltalkê de Kurdan gelek saxen xwe vedan û gelek ji

kesen Kurd ên niha li ser asta civakê têñ naskirin jiyana xwe ya siyasi li Ewropa di Paltalkê de destpêkirin û piş re jî derbasî siyasetê bi awa-yekî normal bûn.

Bi taybetî li Ewropa û ji ber dûrbûna kesan ji hev û tunebûna jêderen agahiyen an jî kembûna wan, Paltalk şeweyekî gelekî bas bû da ku Kurd tê de bighêjin hev û bi taybetî jî di sala 2004an de pişti serhildana Qamişlo Kurdish li dezgehekê geriyan û hewcedariya xwe bi medyayê dîtin û Paltalk di wan rojêñ serhildanê de yek ji alavêñ herî giring bû di jiyana Kurden ku bi internêtê re didan û distandin..

Niha jî di salêñ dawî de Facebook û Twîter derketiye, bi giranî Kurden bakur Twîterê û Kurden Rojava jî Facebookokê bikartînin.

Di van herdû malperan de zimanê Kurdi tê bikaranîn, lê bi milyonan Kurden ku di van rûpelan de tevdigerin ji wan ancax ji sedi 20 ku zimanê Kurdi wekû zimanê Rojane û çalakiyan bikartînin..

Lê ji bilî bikaranâna ziman mijar ên danûstandan Kurdistan ne, gelek agahî, nûçê, bîranîn, çîrok, çand û huner, ziman û çalakiyêñ cuda reng li ser Kurden an jî bi zimanê Kurdi li ser tevna civakî têñ gotûbékirin.

Ev aliye pozitîv û qenc e ku Kurd tê de sôdê ji tevna civakî dibînîn û karê xwe pê hêsan dîkin, dengê xwe diğmin cîhanê lê dîsa Kurd jî mîna hemû miletên Rojhelatî li van deveran gemara xwe jî radixin ber çavan her wiha erîşan li dijî hev pêk tînîn.

Kawa Şêxê

Kurdan di paltalkê de gelek şâşî kirin heyâ gîha astekê ku gelek Kurdan nema karîbûn têkevin paltalkê de, ne jî nêzîkî wê bibin û asta Paltalkê daket heyâ gîha asta ku bû cihê şerm û cyebê û edî her kesi jî ber hebûna xwe di Paltalkê de fedî dikir, û dema ku civakê bixwesta arzanbûna çandekî nîşan bidin digotin Çanda Paltalkê ye, Dema niha jî bi heman şeweyê çanda arzan li deverna jê tê belavkirin lê hinekî kêmîtir.

Kurd di medya civakî de derewan dîkin da ku kesê pê re ne lihev kêm bikin.

Hin Kurd li dijî kesen ne ji Ol an jî partî an jî hemfîkira xwe dijberiyeke dijwar dîkin û bêtir perçeyen civaka ji hevketî bêtir dûrî hev dixin.

Li ser hin rûpelan Facebookê

mirov dikare agahî û tiştîn

giring bibîne lê ji ber ku

taybet e û girêdayî kesayeta

her kesi ye tiştîn arzan jî li

ser xuya dîkin.

Bi giştî Kurd jî mîna hemû miletên din ên Rojhelata Navîn in, li ber xwe didin, şer dîkin, lê di heman demê de xizmeta partîyen xwe jî dîkin, carna jê dibin oldar û netewa xwe jibîr dîkin, carna jê jî dikevin xizmeta dijmin û neyaran û mîna kewê ku li

ser xesfî bixwîne, refîn xwe jî tê werdîkin.

Ebdulselam Xoce

herwiha ji hêla rîxistinê mafî mirovan li devera me..!!?

sedem ci ne ku hewildan nayen kirin bo belavkirina têghîşînê di riya semînar de ta ku, bê diyar-kirin bê çîqasî bandora vê diyar-deyê, pêşî li derûnî û jiyana wê keçê dibe û li malbat û çivakê bi giştî jî dibe.

derbarî vê diyardeyâ bivek "xe-ter" e li ser civakê, pîwîst e ku mîkanîzmeke hûrbîn bê dîtin û ev diyardeyâ han bê hilbijartîn wekû tawanekî mezîn û malbat di despêkî de û di pey re civak, bên hisyarkirin ku ev tişte ku tê kirin gunehk mezin e derheqê keçan kêm temen de.

Hewildan erkekî sereye ku mirov li ser rawest e, û giring e, ku karekî lezgîn bê kirin ta ku sînorek ji vê diyardeyâ xerab û bivek re bête dîtin, û vê tawana ku hin malbat dîkin derheqê zarokên xwe de bibe mijareke sereye ji hikûmeta kantonâ Cizîre re! . Gelo wê dengê me bikin...??!

Diyardeya Zewaca Keçen Temen Piçûk Li Devera Me.

Di civaka kurdî de, li Rojavayê Kurdistanê, û bi taybet di van çend salêñ dawî de, diyardeyîn berbiçav hatine diyarkirin û bandoreke neyînî li ser civaka kurdi kirin. ev diyardeyîn ku em ê tîrêjîn ronahîyê di vê babetê de bavêjin ser ku di vê gotarê de qet têrê nake..!, lê merov dikare bêje ku hewildanekî ji bo ku em zanibin ku ev diyardeyîn han çîqasî neyînî, "Selbi ne", li ser civaka me. Ji wan diyardeyîn ku ez dixwazim beha wan bikim, zewaca keçen temen piçûk û ên li jêr temenê 18 salî, li devera me, sedem û bandora wê li ser derûniya wê keçê û herwiha li ser malbat û civakî bi giştî heye. di van çend salêñ dawî de pir malbat û bi taybet ên xizan, keçen xwe di temenekî pir piçûk de, di dan temen mezinan, û bi bîhayekî pir kêm.

Derbarî vê yekê de rîxistinê navdewlefi hişyari dane ji metîriya vê diyardeyâ han, û yet ji wan rîxistina Hiyûmîn Rayts Woş ku doz li hemû dewletîn cîhanê kir ku vê mijara han berbiçav bigrin.

Rîxistin di daxwaza xwe de dide diyarkirin ku zewaca keçen li jêr

Ka Em Li Vir Bin

"Gellekan xaniyên xwe firotin; xaniyê ku bi salan kar û xebat û rezîlî bo kirîna wî dîtin, bi hêsanî firotin, bêyî ku hêsirekê birjinîn."

Girêdana bi xakê ve, çûna ji welêt, koçberiya bêhempa, nasname, we-latparêzî, xinîz, perîşanî, û riya Ewropayê ya kuja.

Ev mijarêñ herî balkêş in di van rojan de, ku gengeş li ser dibin. Di évarê de dema ku tu di kolanen Qamişloye de bigeri, helbet wê dengê telefonan bala te biksine, her kesek bi hinek meriv an zaraken xwe re daxive.

Koçberiya bêhempa pirsine pirr mezin dertîne, ne tenê girêdayî ye bi nasnameyê, lê bi koçeriya Kurdi, û welatên gerok ve, dê ci bimîne ji stranen li ser xaka pîroz, an jî nalenala kurdan li bajaren Şam û Helebê, ku digotin (Xaka Qamişloka rengin em nadîn bi malê duniyayê).

Pirsgirêk rengin xerab dide, gelo ew ci yê yê bîhêle ku koçberek ciwan ji bajarekî mîna Qamişlo / Bajarevînê, şad be bi gîhiştina Ewropayê! Di dimena vîdiyoyêkê de ciwanekî kurd diaxive: "Yadê te digot tu nagihêjî, lê va ez gihiştî", gîrîjîna wî ciwanî pirr mezin bû, ta astekê ku tu dikarî bibêjî bê ev ji ci dojehê derketiye.

Minak pir in û çîrok pirrtir in,

gellekan xaniyên xwe firotin;

xaniyê ku bi salan kar û xebat û

rezîlî bo kirîna wî dîtin, bi hêsanî

firotin, bêyî ku hêsirekê birjîne.

Dibe ku sedemîn çûyîna her ke-

sekî cûda be ji yê dîtir, lê helbet

pirranya wan dilxweşîya xwe

tînîn ziman, tu dîb qey ev welat

tu carî ne warê wan bû, û nameyin

riji dişinîn şûnwarê xwe, nameyin

xwe wî welatî.

Pirsgirêk koçberiyê derûnî ye beriya her tiştî, ji ber mîletê ku li ser stranen xaka welat a zêrin, xwedî bûye, dê çawa bikaribe bi vê hêsanîye dev jê berde.

Kesen ji ber astengiyin siyasi koçber bûn nikarîbûn li hember kîriyaren desthilatdar li ber xwe

bîdin, û nikarîbûn bibin welatiyin baş

bo wî welatî.

Pirsgirêk koçberiyê derûnî ye beriya her tiştî, ji ber mîletê ku li ser stranen xaka welat a zêrin, xwedî bûye, dê çawa bikaribe bi vê hêsanîye dev jê berde.

Kesen ji ber astengiyin siyasi koçber bûn nikarîbûn li hember kîriyaren desthilatdar li ber xwe

bîdin, û nikarîbûn bibin welatiyin baş

bo wî welatî.

Ta dîb hêla asta ku cuda di navbera bay û zarokan de çedîbe, pir pend û reseniya xwe winda dike.

Nîrîna jorî.. rola bendor li ke-satiya koçber xuya dike. Lê roleka din li bajar an li welatê lê koçbûne zore dîksînîn. Ji kesayetiya xwe de, di karûbarê xwe de, di civaka xwe de.. wtd.

Belê. Bi rastî yê koçber jiyanekî nû dixwaze. Lê li warekî ne durist rastê, ew divê jiyana xweyi abûrî xweş bike. Lê li hemberi vî tiştî pir tehl dixwe,

pir tiştîn giran hiltîne, her gepek nan bi ziqûm e, her bînhek bi keser e. berê gotine (keribî zor e), û gotine: (sam sekire, lê welat şîrîntir e).

Koçkirin bi xwe tê wateya ku kesek an komek kes weke karwan koçber dîbin ji cih û warê xweye resen, cihê bay û bapiran, ta welatekî biyan, xurbet.

Koçkirin dema iro ku li welatê me dibe, tiştîkî ne durist e, ew tiştî liber çavê me çedîbe, belê.

Ji sedema kiriz û bûyeren şerê

Ebas Mûsa

Kesekî ku bikaribe 9 hezar dolar bide hev û têkeve şepêla koçberiyê mijareke pirr mezin e, û gellek kes súcdar in ci desthilatdar, an rikberî, yên ku ta anîha li ser vê qeyranê ranew-estiyane, lê koçberi bi vî rengê berfereh nema kîryareke kesayetiye, mijar anîha girêdayî nasname û hestê girêdana bi kakê ve ye.

(Li vir im, Nobedare û dîra gîzî me, Tiwa li hewşê, Nobedare tenûra dayka şérîn im), ev yek ji wan stranen bû ku Kurden lê guhdar dikirin dema diçûn Ewropayê, û nikarîbûn bi dîşadî bibêjin va em li wir in, iro li ser rîyên mirinê şepêle penaberan xwe dispîrin rîyîn nedîyar da ku bîghîjîn welatîn Rojava, welatî wan, bêyî hêsirekê birjinin, an li paş xwe binerin.

Dê stran bimînîn mîna birinekî di gavêñ me de, em li vir in, hûn ji li wir in, û di navbera me de tenê çîrok û hestê sexte, û nîvisa dîro-keke bê swedî, heye.

Xerîbî Zor e (Şam Şekir e, Lî Welat Şîrîntir e)

Weke Pînasîn, Koçberî, ew bi xwe barkirin ji welatekî ta welatekî din e, û em dikarin bêjîn ku ew kes bar dîkin weke kesane an weke malbat ji cih xweyî pêşin diçin welatekî nû hilbijartî bi sedema pir tiştan, wek çawa derfeta rewşî dide.

Pir sedemî koçkirinê hene, bi xwe merov dikare du sedemân an du beşî sedemân bibêjî.

Yek bi destê merov e, yek bi destê kotazoroye..!

Besê yekem ew e: Di pêşî de mirov li cihê aştî û aramî dîge-re, di dû re li cihekî abûrî xweş digere ku jiyana xwe û jiyana kesen bi me ve hatine girêdan, wek mal û malbat xweş û ges bike, angò bi kêf û reza xwe

Ji cihê bay û kalan bar dike... bi kurtegotinê: Koçkirina ji cihekî lewaz û tiral ta cihekî bi xêr û bêr.

Beşî duyem ew e: ku bi sedemâ desdarî an bi destê kotezorî merovan koç dîkin, û ev bi xwe pir zor e. ji sedemâ konevanî, olî û gelî.. an ji sedemâ

şer û pevçûna kesane yan şer û pevçû

Keça Kurd a bi navê Fatima Ghadan, li Norwêcê bû namzeta Şaciwanîya vî welatî.

Keça Kurd Fatima Ghadan ku xelkê bajarê Mihabadê ye û hemwelatiyê Norwêcê ye, ji bo pêşbirka şaciwanîya vî welatî bû berendam.

Li gel Fatma Ghadan bi gişî 12 jinen ciwan besdarê vê pêşbirkê dibin.

Derbarê besdarbûna vê pêşbirkê

Peyva wendayî

1	2	3	4	5	6	7	8
1 N	E	W	A	L	A	M	B
2 A	X	A	L	I	T	A	I
3 È	F	R	E	B	Ê	L	B
4 L	I	B	I	N	F	A	E
5 Y	E	E	Y	E	Ê	M	N
6 L	A	M	B	Û	K	R	E
7 A	K	Ş	Î	R	I	M	B
8 N	A	V	Ê	K	Û	Ç	E

Bibe çûkê newala, nebe mirîşka nav mala. Axa li kêtê ye, mal li bin berfê ye.

Peyva wendayî: Ji 6 tîpan: Amûereke mûzîkê.

Hejmara bûrî

Tembûr

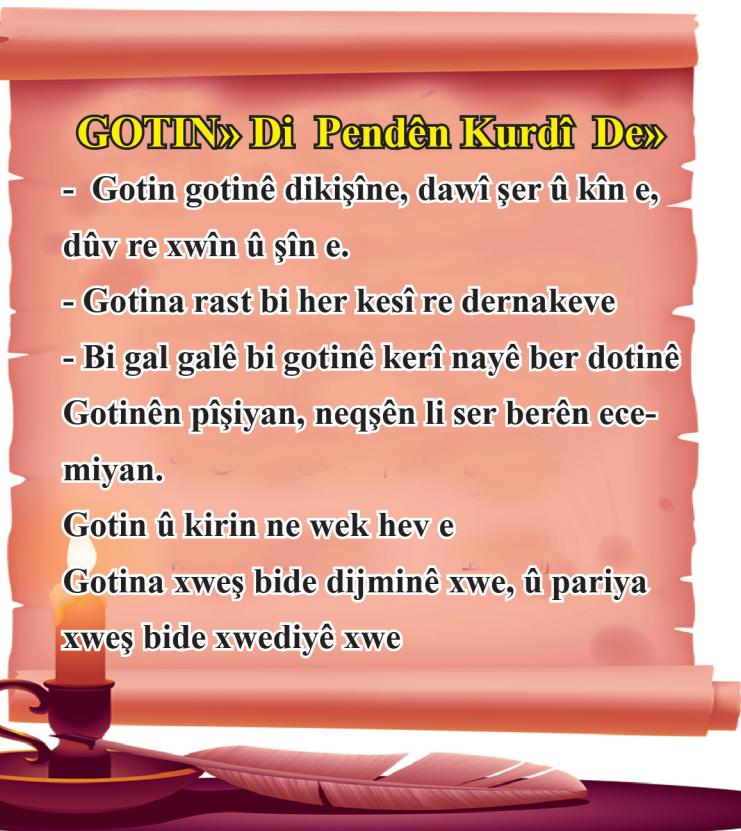
ASOYÎ

- Cengeke Kurdistan kire du parce.
- Çîrok û gotinên berê.
- Wekhev, şalar.
- Ne bi tevayî (vajî), navekî kuran.
- Nivîsa mûzîkê.
- Kurê kur, zeman.
- Bêdengî û bêlivî, ji bo bersivdana bangê.
- Tersî kevin.

STÛNÎ

- Post, ji pesnên keçan.
- Kesê afirandinê dike.
- Lîs (bê dengdêr), ji berhemên rojnamegeriyê.
- Binê kiras, koma lîstikvanan.
- Bajarekî li Tirkîyê, rojeke heftiyê.
- Bavê pêxember İbrahim (vajî).
- Cureyeke desmalenjinan (vajî).
- Navekî keçan (vajî), dara tirî.

Kurdî	
Xweş e	معادلة
Hevkêsi	اشتراك
Pişkarî	استغلال
Rencxurî	توافق
Pêlangêrî	تفق
tonêl	ازلام
destek	مطاق
Bêsinor	احتجاج
Nerazibûn	احتضان
Xweasêkirin	المفهوم الأعلى
Karsiparteyê bala	

Xaçerêz

1	2	3	4	5	6	7	8
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

Federasyona Fitbolê ya Tirkîyê qebûl kir ku navê Diyarbakırspor bibe Kulûba Karê Sportif ê Amedê.

Federasyona Fitbolê ya Tirkîyê daxwaza berpirsên Diyarbakırsporê qebûl kir û bi vî awayî navê wê hate guhertin û bû Kulûba Karê Sportif ê Amedê anku Amedspor.

Serokê Kulûba Diyarbakırsporê Nurullah Erdem bi daxuyaniyekê lîga 2 ya Tirkîyê de cîh digre.

Mamik ???

Tilîyek danîn li erdê.. pir in ji vir heyâ Serhedê..

Dipeyive bi navê Xwedê.. ew ci ye ?

bersiva 25an : kevçiyê xwarinê

Hejmara bûrî

1	2	3	4	5	6	7	8
1 N	A		K	U	R	I	K
2	W	E	K		O	D	E
3 R	A	Z		A	J		S
4 Î	K			Î	N	A	K
5 S		E	V		N	E	H
6 I	R	M		T	E	V	N
7 P	A	R	T	Î		O	K
8 Î	S		Î	R	E	K	